

מסורת הש"ס

(א) מוסף פ"א דמעילה
(ב) פ"א גמ, א"א ס"א
ניכס,

נוסחת הריב"ן

אם לא מחייבי חטאת ועולה
הן כגון מנורה שהביא חטאת
בהמה ועולה בהמה אם לא רצה
להוסיף עליהן ולהביא מן
חטאת יצא הק"ד: בן ב"י
מכוב כחן הד"ה פ"א שמתוך
לקמן אחר חובות ילכו לים
המלח: ג' עולת נדבה:
ד' ועולה כז"ל על משע
לחמית: (שם) לילך כז"ל:
ו' מחייב: ז' ו' והיו:
ח' ה"ד סמוך דלמיר ילכו
לנדבה כגון שהפריש מעות
סמס כ"ד על חטאת: ט' אלא
דלמיר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שהפריש
וכי' ובה"ב בהן חטאת:
(ב) ד"ה ולאפוקי ואמר
מורה כפני ענינו
כמפורש דמי והיו
לאפוקי מהאי תנא:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הא דאמר
וכי' שרי' יכול להביא
בבולן עולה. תיך למחוק
המיתוס שרי' יכול להביא
בבולן עולה דהמק' כ"ח:
תוס' ד"ה אבד רבא וכי'
ממותר חטאת ילקח בהם
בהמה והבשר לשם כז"ל:

הגהות מהר"ב

[א] תוס' ד"ה ולאפוקי
מחייב חטאת ועולה
וחטאת. מ"י וחטאת ממקח:
[ב] בא"ד וכל קרבנות מיר
וילכת וזרעתי בני חד
בתקת. י"ב ע"י מנחת דק
ק"ג: [ג] בא"ד וכשפריש
מעות לשמים כז"ל:
[ד] ד"ה הא דלמיר
מפורש לא וכי' הגה"ה
י' לתת טעם בדבר וכי'
דכמו שהחטאת בזה לחובה
כך עולה לחובה ולא לנדבה
מן י' דכמו עד לנדבה
ממקח. וכל אכל לחובתי
משמע חטאת יומר משאר
קרבנות שהחטאת בזה
לעול חובה כז"ל ח"מ.
ודברים אלו שייכים לקמן
אחר מ"י היט' כי אחר
לקרבנות מירדות. ח"מ:
[ה] בא"ד היט' כי אחר
לקרבנות מירדות. י"ב כחן
שיכח הגה"ה דלעיל:
[ו] בא"ד ויזין דההוא תנא
איירי כגון דקאמר לחובתי
מחא ממיש. מיתב מחא
ממיש נמתקו וי"ב משה'
ח"מ: [ז] ח"מ: [ח]
בשלמא לפי רש"י לקמן
אלא לפי הש"ס כז"ל ח"מ:
[ח] ד"ה אבד רבא וכי'
אלא לנשיב' כז"ל:
[ט] בא"ד כל דבר הלא
ממותר אשם ומותר כז"ל:

הגהות התוספות

1. י"ל וס' למיר דמי למיר
שמצינו כ"ח. 2. כס"א ולא.
3. י"ל ואמר בשעת
שהפריש. 4. י"ל ומה שיש
בהם קדוש בקדושת עולה יתחל על בהמה זו וי"ע כ"ח. 5. י"ל כ"ח. 6. י"ל אלא לחטאת ואילו לעולמי וכי' כגון שהפריש כ"ח.
7. כס"א בלא הלא. וי"ל בלא הלא דתקדשה וי"ע כ"ח. 8. י"ל כ"ח. 9. מד"ל דהלא. 10. מיתב לעיל ממקח. 11. י"ל
אפשר. 12. מיתב לבין ממקח.

מי שאמר פרק רביעי נזיר

כו.

שהפרישו מעות לקניניהן. ואח"כ העשירו א' כגון מנורה אם חייבי
חטאת ועולה הן אם רצה להוסיף עליהן ולהביא (א) מהן חטאת
בהמה יצא: מה והיו לו מעות סמומין יפלו לנדבה. ואין חוששין
לדמי חטאת שבהן ב: סגא נזיר וחייבי קניין דדמו ליה. דנזיר

טמא מביא קניין והואיל דק"ל גבי
נזיר טמא הכי אמר' נמי לגבי נזיר
טהור שאם מת והיו לו מעות סמומין
יפלו לנדבה: ולאפוקי מהא דתניא
מי שהיה מחוייב חטאת ואמר הרי
עלי ג' עולה לנדבה והפריש מעות
ואמר אלו לחובתי רצה להביא בהן
חטאת בהמה לא יצא. לפי שיש
לומר שמה שם עולה חל עליהן
ולהביא עולה בהמה אי אפשר שמה
לשם חטאת הפריש אותן המעות
ולית להו תקנה וקמ"ל דהכי הוא
גבי נזיר ודמי ליה דחייב בחטאת
ועולה בזה אחר דהתם הוא דאמר
הלכה דיפלו לנדבה אבל כל היכא
דלא נתחייב בחטאת ועולה ד' על
מעשה אחד לא אמר' הכי אלא ילכו
ליס המלח: ע"א מ"י שהיה מחוייב
חטאת. דהיינו יולדת עשירה דמביאה
חטאת עוף ולא עולת העוף ואמרה
הרי עלי עולת העוף והפרישה מעות
ואמרה אלו לחובתי רצתה להוסיף
ולהביא חטאת בהמה לא תביא דהא

אינה מחוייבת חטאת בהמה רצתה להביא עולה בהמה לא תביא
שהיא לא נדרה אלא עולת העוף מת כלומר מתה והיו לה מעות סמומין
ילכו לים המלח: אמר רב אשי הא דאמר' גבי מעות שאם היו
הפרישתן שהרי לא הוקדשו כולן ביחד לחטאת העוף ולעולת העוף
דעל חטאת העוף היה להחיות בפני ענינו ועל עולת העוף היתה
נדורה בפני ענינו (א) דכמפורש דמי ו' והוא לאפוקי מהאי תנא דאמר
ילכו לים המלח אבל גבי שאר חייבי קניין דחייבים להביא חטאת
העוף ועולת העוף והואיל והוקדשו ביחד דעל שניהם נתחייבה בזה
אחת הילכך כי מתה והיו לה מעות סמומין יפלו לנדבה דהיינו
סמומין משעלי: אמר רב אשי הא דאמר' גבי מעות שאם היו
מפורשין דדמי חטאת ילכו לים המלח ודמי עולה יקדשו עולה כ'
אלא תימא דלא הו' מפורשין ע"א לאו דאמר אלו לחטאתי אלא
אפילו [אמר] אלו לחובתי הרי אלו מפורשין ודמי חטאת ילכו לים
המלח ודמי עולה יקדשו עולה וכי' והיו דמי סמומין
דאמר יפלו לנדבה כגון שהפרישן ביחד סמס ולא הוציא בשפתיו
כלום: אם נפלה דמי חטאת מציניהן. אם נאכז או נפרד כשיעור
דמי חטאת מציניהן: הרי הן כמפורשין. והאשר לא יפלו לנדבה
אבל מביא דדמי חזין עולה ודדמי חזין שלמים לנס:

מניא

ולשלמי ולעולתי ולא הפרידס כלל מפורשין הן פ' מפורשים בתערוצת ולא נישנית בהן ההלכה דנימא כיון דדמי חטאת מעורבין בהם
יפלו לנדבה אלא אדרבה כולן ילכו לים המלח ולא היינו דין מפורשין דמתניין דקאמר דעולה תקרב עולה דהתם מצוררין הן מצוררין
דמים הללו לחטאת והללו לשלמים כל אחד קרב דמינו דמי חטאת לים המלח והואיל לישנא כי גמירי דסמומין יפלו לנדבה היינו כי אחר
אלו לחובתי: הגה"ה יש לתת טעם בדבר כשאמר לקרבנות מירדות הו' סמומין גמורין שאין במשמעות לשונו חטאת יומר משאר קרבנות
דלכמו שהחטאת בזה לחובה כך עולה לחובה ולא לנדבה: הגה"ה איכא דלמיר כי אחר לחובתי נמי כמפורשין בתערוצת הן וילכו לים
המלח לחובתי משמע כלל חובתי בין לעולה לסמומין דיפלו לנדבה ה' היינו כי אחר לקרבנות מירדותי שלא פירש חטאת בהן
ומ"י משמע נמי דכלל קרבנות קאמר ולא היה יכול להביא בזה קרבן א' אלא אחר למירדותי גרידא שלא הזכיר קרבנות יוכל להביא בכולן
קרבן א' דלמקצת מירדותו משמע ואם מת הלכה נתקבלה בנזיר יפלו לנדבה * שהרי יכול להביא בכולן עולה וקשה דא"כ כי אחר לחובתי
דילכו לים המלח ואפי' בנזיר וא"כ מאי האי דקאמר לעיל ולאפוקי מהאי תנא כ' וכיון דההוא תנא איירי כגון דקאמר לחובתי
ומהא מסייעו דילכו לים המלח והלא * גם בנזירות נמי כי אחר לחובתי אמר' להאי לישנא דילכו לים המלח בשלמא לפי' ו' ר"ת ניחא
אלא לפי' רש"י מאי מפקא וי"ל דסיפא דברייתא לעיל מפקא דקתני מת והיו לו מעות סמומין שלא הזכיר עליהם לחובתי אלא אחר
אלו יהיו לקרבנותי ילכו לים המלח דאי ארישא דוקא קאי היכא דאמר לחובתי לימא מת ילכו לים המלח דמאי האי דקאמר מת והיו
לו מעות סמומין והא דרישא נמי בסמומין קיימי אלא דאי אחי למימר סמומין אחרני שלא הזכיר דרישא איירי דאמר לחובתי
וספא אחי למימר דאפילו כי אחר לקרבנותי דילכו לים המלח וכה"ג כי אחר לקרבנות מירדותי יפלו לנדבה: אמר רבא הא דאמר
סמומין יפלו לנדבה אמר ר' אבהו דמי חטאת מביניהם [הוה] כמו שהפריש מן קלת הצבור ואמר אלו לחטאת והאשר נשאר מירדותי לנזיר
ולשלמים ומת הרי שאר המעות כמפורשין ואף שהן סמומין בזה לא אמר' דיפלו כולן לנדבה אלא יצא חזין לעולה וחזין לשלמים
והלכה לא נשנית אלא כשדמי חטאת מעורבין בהן וא"ת התימא ל' יוחנן דאמר הלכה בנזיר אומר' דכך נתקבלה ההלכה אלא
חלר"ש בן נוי דדריש קרא דמותר נדר לנדבה אפילו אין דמי חטאת מעורבין בהן יפלו לנדבה דהאי נמי מותר נדר הוא דכל קרבנות
נזיר בנדר הם צאים וי"ל דבצבא הוא להעמיד קרא כשדמי חטאת מעורבין בהן דוקא דהכי משכחא בעלמא דמותר חטאת
בא לנדבה כדאמר ב' ולד חטאת (תמורה ד' ג): וצוצקים בפרק טבול יוס (דף קג). זה מדרש דרש יהודיע הכהן אשם הוא
לכהן¹² אשם הוא לה' להביא כל דבר הלא ממותר אשם ב' ממותר חטאת ילקח בהם בהמה והבשר לבעלים והעורות לכהנים ולפי
שמצינו בעלמא דמותר חטאת בזה לנדבה סבירא להעמיד זה הפסוק היכא שהפריש מעות ודמי חטאת מעורבין בהן:

מניא

עין משפט נר מצוה

ל' א מ"י פ"ה מהל'
פסול מוקדשין
הל"ב:
ל' ב מ"י שם הל' י'
וע"ש בשבועות
ובכ"מ:
ל' ג מ"י פ"ט מהל'
מזכות הל"ד:

פ' הרא"ש

רצה להביא חטאת בהמה
יבא וכי' [ולא] כמציא
שאם ירצה להביא בכל
המעות חטאת העוף או
עולת העוף [דמביא]
לדשם עופות (לא) והפריש
אלא אפי' בהמה יכול
להביא בהם אם העשיר:
תנא נזיר וה"ה לחייבי קניין
דדמי ליה שמחוייבים
חטאת ועולה כמו נזיר:
ולאפוקי מהא דתניא מי
שהיה מחוייב חטאת שעבר
על א' מכל חייבי כריתות
שכמביא על שבגות חטאת
ואמר הרי עלי עולה
והפריש מעות ואמר אלו
לחובתי משמע לכל מה
שחייב והרי הוא מחוייב
חטאת ועולה או דלמא
לחובת חטאת קאמר או
לחובת עולה קאמר או
לשניהם קאמר. אינו יכול
להביא בכולן חטאת ולא
בכולן עולה אלא בחציין
חטאת ובחציין עולה
דמעורבין אחר דמי חטאת
ודמי עולה. ואם רוצה
להביא בהם חטאת יקח
מעות אחרים ואמר אם
דמי חטאת הם הרי טוב.
ואם דמי עולה הם הרי הם
מחוללים על מעות הללו
ויקח בראשון חטאת
ובשניה עולה. וכן אם
ירצה להביא מהם עולה
יעשה כך ואם רוצה להביא
בהם חטאת ועולה יבא ב'
בהמות ואמר מה שיש
במעות הללו דמי חטאת
רצה לחוללים על בהמה.
ודמי עולה על בהמה זו.
ולא ימיר לאה דאמר' לעיל
דמי חטאת ודמי עולה
היו מחוללים על בהמה.
יבא עולת העוף יבא ב'
דהתם בני חורא קתא וניהו
למיר דל' אבד רבא וכי' באו.
מת והיו לו מעות סמומין
כלומר והניח מעות אלו
סמומין ולא בירר אם
לחטאת אם לעולה או
לשניהם כדפרי' ילכו לים
המלח דלא גמירי דיפלו
לנדבה אלא היכא דבאין
לחובת דבר אחד. ור"ת פ'
ולאפוקי את דתניא דהאי
תנא פליג אמתי' ולית ליה
חזקא הוה כחייבי
קנין: אלא אפי' אמר אלו
לחטאתי ולעולתי ולשלמי
מפורשין הן כיון דהזכיר
שם קרבן דלא גמירי
סמומין יפלו בנדרה אלא
בסמומין לגמרי כגון
דאמר אלו לחובתי או
לקרבנותי אלא אפי' אמר
אלו לחובתי מפורשים הם
ולא מקרי סמומין אלא
באחר לקרבנותי אבל
באחר יש במשמע לשון
חטאת דאניא באר כי אם
חובה וכל היכא שנתפרשה
החטאת לא גמירי: דאמר
רבא אם נפלה דמי חטאת
מביניהן כגון שאמר אלו
לחטאתי:

(א) נכלל דל' ולת ליה הא
מנמא בביתא אלא הרי הוא
מחייב קנין: